



Suhdannebarometri

Uusimaa

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdannenäkymät tummenivat, saldoluku -22

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet heikkenivät selvästi alkusyksyn aikana. EK:n lokakuussa 2012 tekemän suhdannetiedustelun mukaan suhdannenäkymien saldoluku oli -22, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa -7.

Lokakuussa 66 % yrityksistä uskoi suhdanteiden pysyvän talvella ennallaan. Heikkenemistä ennakoiti 28 % alasta ja kuusi prosenttia odotti paranemista. Uudenmaan yritysten suhdannekuva on hieman koko maan

- Tilauskirjat ovat laskeneet normaalia ohuemmiksi

keskiarvoa valoisampi.

Tuotantomäärät kasvoivat hieman heinä-syyskuussa. Tuotannon ennakoitaan pysyvän likimain ennallaan loppuvuoden ajan. Tuotantokapasiteetti on heikosti hyödynnettyä, sillä kapasiteetti oli kokonaan käytössä vain 62 %:lla vastaajista.

Tilauskirjat ohentuivat yleisesti syksyn alussa. Tilauskannan saldoluku oli lokakuussa -19. Valmistusvarastot ovat laskeneet hieman tavantomaista pienemmiksi, saldoluku -6.

- Tuotannon ennakoitaan pysyvän loppuvuoden aikana ennallaan

Henkilökunnan määrä kasvoi hieman loppukesän ja alkusyksyn aikana. Vuoden lopulla henkilökuntaa vähennettiin lievästi. Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 47 %:lla Uudenmaan vastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 33 % osuudellaan. Ammattityövoimasta oli pulaa kahdeksalla prosentilla alasta.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin suuresti, mutta keskimäärin se on vähän vuodentakaista parempi. Investoinnit ovat nousussa.

Palvelut

- Myynnin kasvu on pysähtynyt

Uudenmaan palveluyritysten suhdannetilanne hiipui kesän lopulla ja syksyn alussa. Suhdannetilanne-kysymyksen saldoluku oli lokakuussa -27. Lähikuukausien suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli lokakuussa -14, kun saldoluku oli heinäkuussa -7. Uudenmaan palveluvastaajien suhdannenäkymät ovat vähän koko maan keskiarvoa kirkaammat.

Lokakuussa 66 % Uudenmaan yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan. Heikke-

- Kustannusten nousu rasittaa kannattavuutta

nemistä ennakoiti 24 % vastaajista ja kymmenesosa odottaa paranemista.

Myyntimäärät pysyivät heinä-syyskuussa likimain ennallaan, ja myynnin ennakoitaan säilyvän lähes muuttumattomana myös loppuvuoden ajan.

Henkilökunnan määrä pieneni syksyn myötä aavistuksen verran. Työvoimaa suunnitellaan vähennettävän lähikuukausina edelleen hieman.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti lokakuussa 45 % Uudenmaan palveluas-

- Suhdanteiden ennakoitaan hiipuvan talven aikana, saldoluku -14

taajista. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 18 %:lla yrityksistä ja samaan aikaan 26 %:lla oli ongelmana heikko kysyntä.

Kannattavuus on hieman vuoden takaista huonompi. Kustannusten ennakoitaan kohoavan loppuvuoden aikana hintoja enemmän.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 111

Henkilökunta 31747, Liikevaihto 15103 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	29	47	24	5
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	37	45	18	19
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	19	61	20	-1
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	38	53	9	29
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	11	59	30	-19
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	8	78	14	-6
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	28	56	16	12
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	10	61	29	-19
Tuotannon kasvun esteet	47			47
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	8			8
puute kapasiteetista	6			6
riittämätön kysyntä	33			33
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	11	57	32	-21
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	6	66	28	-22

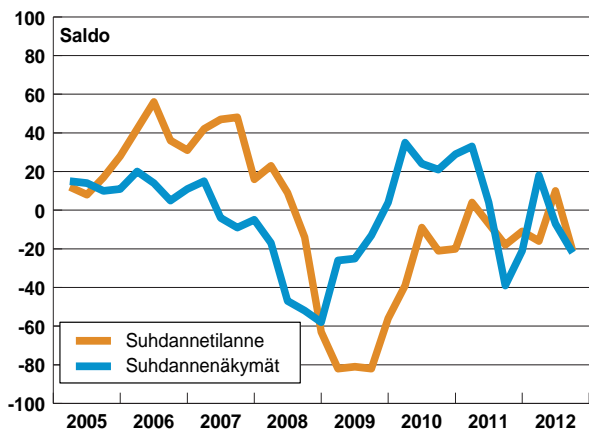
Palvelut

Yrityksiä 234

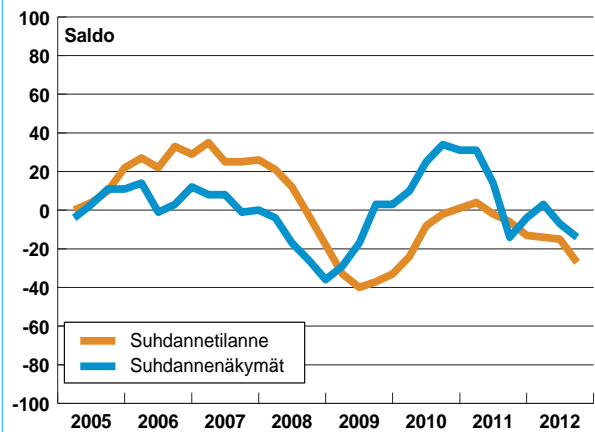
Henkilökunta 119013

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	22	56	22	0
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	39	34	27	12
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	27	51	22	5
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	12	66	22	-10
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	8	73	19	-11
Tuotannon kasvun esteet	45			45
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	18			18
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	26			26
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	7	59	34	-27
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	10	66	24	-14

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Lounais-Suomi

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdannetilanne on selvästi tavanomaista heikompi

Lounais-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva synkentyi kesän lopulla ja syksyn alussa.

Suhdannenäkymät ovat heikot, sillä suhdanneodotuksia kuvaavan kysymyksen saldoluku oli lokakuussa 2012 tehdyssä tiedustelussa -44. Vastaava saldoluku oli heinäkuussa -6.

Lokakuussa 50 % Lounais-Suomen vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan. Heikkenemistä odotti 47 % yrityksistä ja kolme prosenttia uskoi suhdanteiden paranevan. Lounais-Suomen teollisuuden

- Kysyntä on vaimeaa ja tuotanto supistuu

ja rakentamisen suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa vaiusumat.

Tuotantomäärät vähenivät aavistuksen verran kolmannella neljänneksellä, ja tuotannon arvioidaan hiipuvan edelleen loppuvuoden aikana lievästi. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan käytössä vain 43 %:lla vastaajista.

Tilauksien tilanne on selvästi normaalia huonompi, saldoluku -46. Valmiiden tuotteiden varastot ovat lähellä tavanomaisia lukemia, saldoluku 3.

- Suhdanteet hiipuvat yleisesti talven aikana, saldoluku -44

Henkilökunnan määrä piene- ni odotusten mukaisesti kesän lopulla, ja työvoimaa supistettaneen myös loppuvuoden aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 74 %:lla Lounais-Suomen yrityksistä. Heikko kysyntä oli yleisin ongelma 60 % osuudellaan. Muut kapeikot olivat vähäisiä.

Myyntihinnat ovat nousseet hieman viime kuukausina, mutta kannattavuus on silti vuoden takaista huonompi. Investoinnit ovat keskimäärin hienoisessa laskussa.

Palvelut

- Suhdanneodotukset kääntyivät syksyllä laskuun, saldoluku -8

Lounais-Suomen palveluyritysten suhdannetilanne heikkeni hieman kesän lopulla ja syksyn alussa. Tilanne on keskimäärin vähän normaalia huonompi.

Suhdanneodotukset ovat hienoisessa laskussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -8, kun saldoluku oli heinäkuussa -1. Lounais-Suomen yritysten suhdanneodotukset ovat hieman koko maan keskiarvoa luottavaisemmat.

Lokakuussa 64 % vastaajista ennakoi suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan. Heikkenemistä

- Myynti lisääntyi kolmannella vuosineljänneksellä

odotti 22 % yrityksistä ja 14 % alasta arvioi suhdanteiden paranevan talven aikana.

Myyntimäärät lisääntyivät odotusten mukaisesti vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Myynnin odotetaan kasvavan myös vuoden lopussa.

Henkilökuntaa palkattiin hieman lisää heinä-syyskuussa. Loppuvuoden aikana henkilöstöä vähennetään aavistuksen verran.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 45 %:lla Lounais-Suomen vastaajista. Heikko kysyntä oli ongelmana kolmasosalla alueen vastaajista. Työvoimasta oli pulaa 16 %:lla vastaajista. Muut kapeikot olivat vähäisiä.

- Henkilökuntaa vähennettäneen hieman vuoden lopulla

Kannattavuus on pysynyt keskimäärin vuoden takaisella tasolla syksyn aikana. Kannattavuuden uskotaan kohentuvan aavistuksen verran lähikuukausina.

Lounais-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 77

Henkilökunta 18875, Liikevaihto 5329 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Vastausten prosenttijakaumat

Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
----------------	------------	----------	-----------

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

57 40 3 54

Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna

1 52 47 -46

Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

12 79 9 3

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana

3 72 25 -22

Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

3 63 34 -31

Tuotannon kasvun esteet

74 74

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)

3 3

puute kapasiteetista

2 2

riittämätön kysyntä

60 60

muu tuotantokapeikko

12 12

Suhdannetilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä

9 38 53 -44

Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huoneonevan

3 50 47 -44

Palvelut

Yrityksiä 45

Henkilökunta 4809

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana

28 61 11 17

Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna

36 48 16 20

Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

25 70 5 20

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana

21 70 9 12

Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

14 63 23 -9

Tuotannon kasvun esteet

45 45

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)

16 16

puute kapasiteetista

4 4

riittämätön kysyntä

33 33

muu tuotantokapeikko

1 1

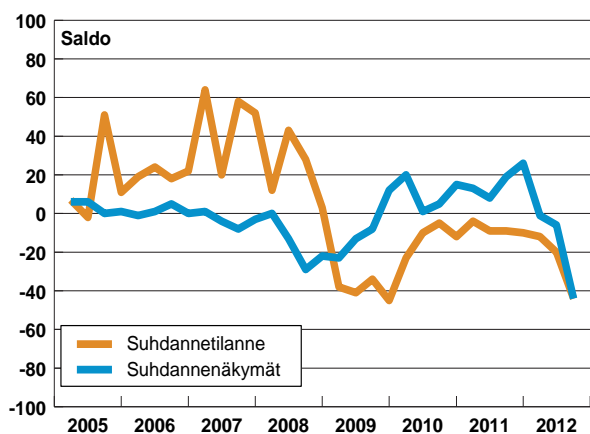
Suhdannetilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä

4 68 28 -24

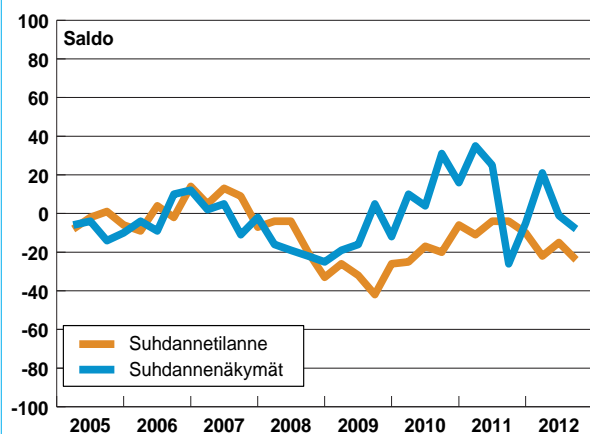
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huoneonevan

14 64 22 -8

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Kaakkois-Suomi

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdanteiden ennakoidaan heikkenevän hieman talven aikana, saldoluku -13

Kaakkois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne oli lokakuussa vähän tavallista huonompi.

Suhdanneodotukset olivat lokakuussa selvästi edellistä, heinäkuussa tehtyä tiedustelua myönteisemmät. Suhdannenäkymien viimeisin saldoluku on -13, kun saldoluku oli edellisessä tiedustelussa -53. Lokakuussa 79 % vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän muuttumattomana talven aikana. Heikkenemistä ennakoiti 17 % yrityksistä ja neljä prosenttia uskoi

● Tuotannon arvioidaan vähenevän lähikuukausina ja henkilökuntaa ennakoidaan supistettavan

suhdanteiden paranevan.

Kaakkois-Suomen yritysten suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa luottavaisemmat.

Tuotanto pysyi vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä keskimäärin ennallaan. Tuotannon odotetaan lisääntyvän hieman loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan käytössä 72 %:lla alasta.

Tilauskirjat ovat vähän normaalia ohuempat, saldoluku -15. Valmiiden tuotteiden varastot olivat aavistuksen

● Kysyntä on heikkoa ja tilauskirjat ovat normaalia ohuempat

tavanomaista suppeammat, saldoluku -7. Henkilökuntaa vähennettiin alkusyksyn aikana ja työvoimaa ennakoidaan pienennettävän myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 71 %:lla Kaakkois-Suomen vastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 65 prosentin osuudellaan.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin, mutta keskimäärin sen on vuoden takaista parempi. Investoinnit jäivät vuoden takaista pienemmiksi.

Palvelut

● Suhdannetilanne pysyi heikkona syksyn alussa

Kaakkois-Suomen palveluyritysten suhdanteet pysyivät ennallaan loppukesän ja alkusyksyn aikana. Sekä tilanne että odotukset ovat keskimäärin heikommat.

Suhdannenäkymien saldoluku oli EK:n lokakuussa 2012 tekemän tiedustelun mukaan -27, kun saldoluku oli heinäkuussa -25. Lokakuussa 73 % alueen yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän talven aikana ennallaan. Heikkenemistä ennakoiti 27 % alasta, eikä paranemista odotettu lainkaan. Kaakkois-Suomen palveluyri-

● Suhdannenäkymät ovat harmaat, saldoluku -27

tysten suhdannearviot ovat vähän koko maan keskiarvoa vaisummat.

Myynti kasvoi loppukesän aikana yleisesti, ja myynti oli myös vuoden takaista runsaampaa. Myynnin ennakoidaan lisääntyvän edelleen loppuvuoden kuluessa.

Henkilökuntaa lisättiin hieman kolmannella vuosineljänneksellä. Vuoden lopulla työvoima säilynee pääosin ennallaan.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti lokakuussa 84 % Kaakkois-Suomen palveluvastaajista. Kysyntä oli heikkoa

● Kysyntä on heikkoa, mutta myynnin ennakoidaan kasvavan loppuvuoden aikana

76 %:lla yrityksistä. Tilat ja välineet olivat riittämättömät seitsemällä prosentilla vastaajista.

Kannattavuus oli loppukesällä hieman vuoden takaista parempi. Lähikuukausina kannattavuuden arvioidaan jäävän vuoden takaista huonommaksi.

Kaakkois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 20

Henkilökunta 5736, Liikevaihto 2009 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	9	80	11	-2
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	38	49	13	25
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	38	35	27	11
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	28	65	7	21
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	2	81	17	-15
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	2	89	9	-7
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	2	81	17	-15
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	0	69	31	-31
Tuotannon kasvun esteet	71			71
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	0			0
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	69			69
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	0	89	11	-11
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	4	79	17	-13

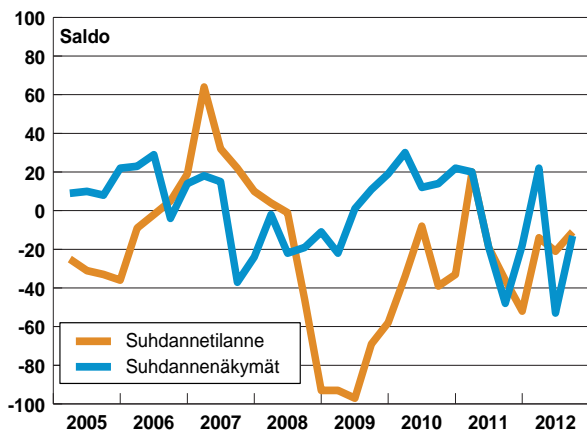
Palvelut

Yrityksiä 17

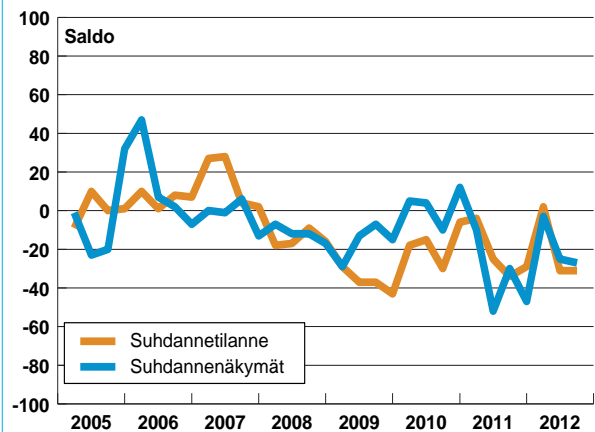
Henkilökunta 1578

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	56	31	13	43
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	70	19	11	59
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	62	21	17	45
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	14	85	1	13
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	11	75	14	-3
Tuotannon kasvun esteet	84			84
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	0			0
puute kapasiteetista	7			7
riittämätön kysyntä	76			76
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	0	69	31	-31
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	73	27	-27

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Itä-Suomi

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne on selvästi normaalia heikempi

Itä-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanne tilanne on EK:n lokakuussa 2012 tekemän tiedustelun mukaan normaalia heikempi. Suhdanteiden ennakoitaan heikkenevän edelleen myös talven aikana. Suhdanne näkymien viimeisin saldoluku on -42, kun heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa saldoluku oli -27. Itä-Suomen suhdanne odotukset ovat koko maan keskiarvoa synkemmät.

Lokakuussa 58 % vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän muuttumat-

- Tuotannon ennakoitaan vähenevän vuoden lopulla

tomina ja 42 % ennakoii suhdanteiden heikkenevän.

Tuotantomäärät supistuivat syksyn alussa ja tuotannon odotetaan pienevän myös loppuvuoden aikana hieman. Tuotantokapasiteetin käyttöasteet ovat laskussa ja lokakuussa vain 46 %:lla alasta oli kapasiteetti kokonaan hyödynnettynä.

Tilauksien tilanne heikkeni syksyn lähestyessä ja lokakuussa tilauksien saldoluku oli -42. Valmiiden tuotteiden varastot ovat normaalilukemissa.

- Suhdanne odotukset ovat laskussa, saldoluku -42

Työvoimaa on pienennetty hieman kesän lopulla. Henkilökuntaa arvioidaan vähennettävän yleisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 60 %:lla Itä-Suomen yrityksistä. Kysyntä oli heikkoa 47 %:lla alasta. Työvoimapula oli ongelmana viidellä prosentilla vastaajista.

Kannattavuuskehitys vaihtelee yrityksittäin, ja keskimäärin se on vuoden takaisella tasollaan. Myös investoinnit ovat pysyneet lähes ennallaan.

Palvelut

- Myynnin ennakoitaan kääntyvän laskuun vuoden lopulla

Itä-Suomen yksityisten palvelujen suhdanne tilanne pysyi heikkona kesän lopulla ja syksyn alussa. Suhdanne tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -29.

Suhdannenäkymät tummentuivat selvästi syksyn alussa. Suhdanne odotuksia kuvaava saldoluku oli lokakuussa -51, kun vastaava saldoluku oli heinäkuussa -10. Itä-Suomen palveluyritysten suhdanne odotukset ovat koko maan keskiarvoa harmaammat.

Lokakuussa 49 % yrityksistä ennakoii suhdanteiden pysyvän lähikuu-

- Suhdanne tilanne on normaalia heikempi

kausina nykyisellään ja heikkenemistä odotti 51 % alasta. Suhdanteiden paranemiseen ei uskota lainkaan.

Myyntimäärät kasvoivat hieman kolmannella neljänneksellä, ja myynti oli myös vuoden takaista runsaampaa. Myyntimäärien odotetaan vähenevän hieman talven aikana.

Henkilökuntaa supistettiin aiempien odotusten mukaan lievästi syksyn alussa. Työvoimaa vähennettäneen myös loppuvuodesta.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti lokakuussa 55 % Itä-Suomen yrityksistä.

- suhdannenäkymät ovat tummat, saldoluku -51

Kysyntä oli heikkoa 35 %:lla alasta. Ammattityövoiman puute oli seuraavaksi merkittävin kapeikko kahdeksan prosentin osuudellaan.

Kannattavuus on jäänyt vuoden takaista alhaisemmaksi, ja kannattavuuden ennakoitaan hiipuvan myös loppuvuoden kuluessa.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 54

Henkilökunta 10470, Liikevaihto 2769 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	4	67	29	-25
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	19	44	37	-18
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	11	56	33	-22
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	54	45	1	53
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	1	56	43	-42
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	9	83	8	1
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	68	24	-16
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	1	58	41	-40
Tuotannon kasvun esteet	60			60
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	5			5
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	47			47
muu tuotantokapeikko	3			3
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	6	47	47	-41
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	58	42	-42

Palvelut

Yrityksiä 47

Henkilökunta 4144

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

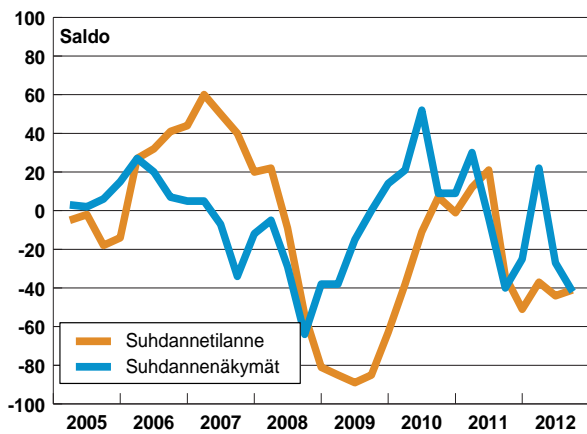
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

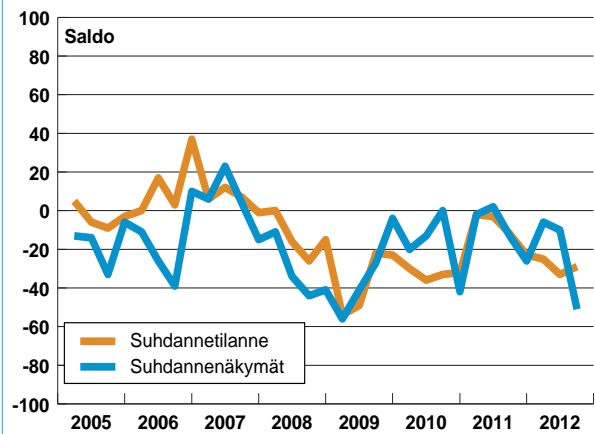
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	17	81	2	15
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	46	39	15	31
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	13	60	27	-14
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	7	78	15	-8
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	2	78	20	-18
Tuotannon kasvun esteet	55			55
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	8			8
puute kapasiteetista	5			5
riittämätön kysyntä	35			35
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	55	37	-29
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	49	51	-51

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Pohjanmaa

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdanne tilanne on tavanomaista heikompi - tuotanto edelleen nousussa

Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanne tilanne on EK:n lokakuussa 2012 tekemän tiedustelun mukaan hieman normaalia huonompi.

Suhdanne tilanteen ennakoitaan hiipuvan hieman talven aikana. Suhdanne näkymien saldoluku oli lokakuussa -26, kun saldoluku oli heinäkuussa -18. Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanne kuva on hieman koko maan keskiarvoa vaλοisampi.

Lokakuussa 70 % vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan

● Investoinnit supistuvat ja henkilökuntaa ennakoitaan vähentävän

loppuvuoden aikana. Heikkenemistä ennakoiti 28 % alasta ja kaksi prosenttia odotti paranemista.

Tuotanto oli hienoisessa kasvussa kesän lopulla ja syksyn alussa. Tuotantomäärien ennakoitaan lisääntyvän myös loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan käytössä vain 59 %:lla yrityksistä.

Tilauskirjat ovat ohentuneet selvästi normaalia pienemmiksi. Tilauskannan saldoluku oli lokakuussa -40. Valmiiden tuotteiden varastot ovat ta-

● Suhdanne odotukset ovat laskussa, saldoluku -26

vanomaista täydemmät, saldoluku 23.

Henkilökuntaa lisättiin hieman loppukesän aikana. Työvoimaa suunnitellaan pienennettävän vähän kuluvan vuoden lopulla.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti lokakuussa 74 % teollisuudesta ja rakentamisesta. Kysyntä oli heikkoa 61 %:lla alasta. Kapasiteetista oli samaan aikaan pulaa 11 %:lla alasta.

Kannattavuuden ennakoitaan olevan hieman vuoden takaista paremman. Investoinnit sen sijaan ovat supistuneet hieman.

Palvelut

● Suhdanne tilanne on tavanomaista vaisempi

Pohjanmaan yksityisten palveluyritysten suhdanne tilanne heikkeni syksyllä 2012. EK:n lokakuuisessa tiedustelussa tämän hetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli -21.

Suhdanne näkymät ovat hieman kesän lukemia harmaammat. Lokakuussa suhdanne odotuksien saldoluku oli -27, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa 3. Pohjanmaan palveluyritysten suhdanne näkymät ovat hieman koko maan keskiarvoa heikkommat.

Lokakuussa 43 % vastaajista enna-

● Myynti on jäänyt odotuksia vähäisemmäksi ja myynnin ennakoitaan vähenevän vuoden lopulla

koi suhdanteiden pysyvän loppuvuoden aikana ennallaan. Heikkenemistä odotti 42 % alasta ja 15 % vastaajista uskoi tilanteen paranevan.

Myyntikehitys oli kesän lopulla ja syksyn alussa hieman odotuksia heikompa, sillä myynti väheni yleisesti heinä-syyskuussa. Myynnin odotetaan vähenevän lievästi myös loppuvuodesta. Henkilökuntaa on vähennetty viime kuukausina, ja työvoimaa supistettaneen lähikuukausien aikana.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti loka-

● Suhdanne odotukset hiipuvat selvästi syksyllä, saldoluku -27

kuussa 53 % Pohjanmaan palveluyrityksistä. Kysyntä oli vaimeaa 47 %:lla yrityksistä. Työvoimapula oli ongelmana 16 %:lla vastaajista.

Kannattavuus on selvästi heikentynyt vuoden takaisesta tilanteesta ja kannattavuuden odotetaan hiipuvan myös lähikuukausina.

Pohjanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 37

Henkilökunta 9263, Liikevaihto 4421 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	25	63	12	13
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	20	66	14	6
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	33	45	22	11
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	41	53	6	35
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	4	52	44	-40
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	38	47	15	23
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	32	46	22	10
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	6	67	27	-21
Tuotannon kasvun esteet	74			74
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	1			1
puute kapasiteetista	11			11
riittämätön kysyntä	61			61
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	6	71	23	-17
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	2	70	28	-26

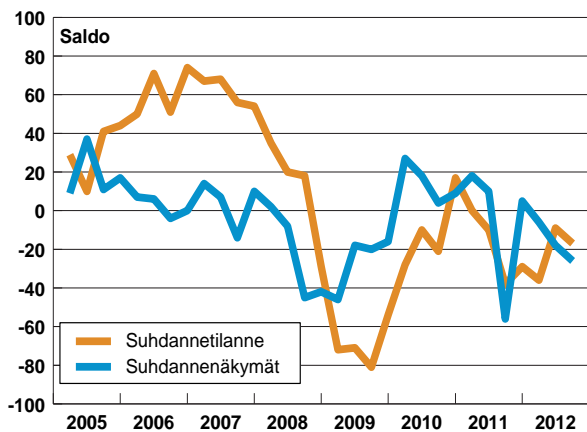
Palvelut

Yrityksiä 22

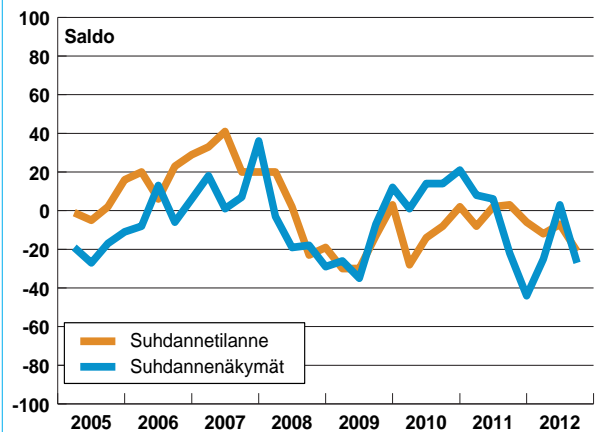
Henkilökunta 1966

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	41	51	-43
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	8	42	50	-42
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	8	62	30	-22
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	0	80	20	-20
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	1	68	31	-30
Tuotannon kasvun esteet	53			53
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	16			16
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	47			47
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	0	79	21	-21
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	15	43	42	-27

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Pohjois-Suomi

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdanneodotukset ovat hienoisessa laskussa, saldoluku -14

Pohjois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet heikkenivät syksyllä. Alueen yritykset kuvasivat lokakuussa suhdannetilannetta selvästi normaalia huonommaksi.

Suhdannenäkymät ovat kääntyneet hienoiseen laskuun, sillä suhdanneodotuksia mittaava saldoluku oli lokakuussa -14. Heinäkuisessa tiedustelussa saldoluku oli 36. Pohjois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät ovat hieman koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

Lokakuussa 86 % alueen vastaa-

● Kysyntä on heikkoa ja kapasiteettia on paljon vapaana

jista arvioi suhdanteiden pysyvän loppuvuoden ajan ennallaan. Heikkenemistä odotti 14 % yrityksistä, eikä paranemista ennakoita lainkaan.

Tuotanto lisääntyi hieman kolmannella vuosineljänneksellä, ja vuoden takaiseen verrattuna tuotanto kasvoi selvästi. Tuotanto pysynee pääosin ennallaan loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa vajaakäytössä peräti 70 %:lla vastaajista.

Tilaukirjat ovat vähän tavanomaista heikkomat, saldoluku -8.

● Tuotanto pysynee lähes ennallaan loppuvuoden aikana

Valmistuotevarastot ovat normaalia isommat, saldoluku 13.

Henkilökunnan määrä piene- ni syksyn alussa. Työvoiman arvioidaan vähenevän myös vuoden lopulla hieman.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 85 %:lla Pohjois-Suomen teollisuudesta ja rakentamisesta. Kysyntä oli heikkoa 74 %:lla alasta.

Kannattavuus on vähän vuoden takaisesta parempi. Investoinnit supistuvat kolmannella neljänneksellä vuoden takaiseen verrattuna.

Palvelut

● Suhdannetilanne on pysynyt syksyllä likimain ennallaan

Pohjois-Suomen yksityisten palvelujen yritysten suhdannetilanne on EK:n lokakuussa 2012 tekemän tiedustelun tavanomaisella tasolla.

Suhdanneodotukset ovat heikentyneet selvästi syksyn alussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -41, kun saldoluku oli heinäkuussa -8. Pohjois-Suomen palveluyritysten suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa heikkomat.

Lokakuussa 53 % Pohjois-Suomen vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän talvella ennallaan. Heikkenemistä odotti 44 % yrityksistä ja kolme

● Lähikuukausien odotukset ovat selvästi aiempaa heikkomat, saldoluku -41

prosenttia ennakoi paranemista.

Myynti pieneni kesän lopussa ja syksyn alussa. Myynnin ennakoidaan vähenevän edelleen hieman loppuvuodesta.

Henkilökuntaa on odotusten mukaisesti vähennetty hieman heinäsyyskuussa, ja työvoimaa supistetaan myös viimeisellä neljänneksellä.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 42 %:lla Pohjois-Suomen palveluvastaajista. Kysyntä oli heikkoa 32 %:lla yrityksistä. Yhdeksän prosenttia arvioi ammattityövoimasta olevan pulaa.

● Myynti on laskussa ja henkilökuntaa vähennetään

Kannattavuus on pysynyt keskimäärin vuoden takaisella tasollaan. Tuotantokustannukset ovat kuitenkin nousseet viime kuukausina hintoja enemmän.

Pohjois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 38

Henkilökunta 9261, Liikevaihto 6255 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	25	63	12	13
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	66	22	12	54
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	11	74	15	-4
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	70	19	11	59
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	11	70	19	-8
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	14	85	1	13
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	0	75	25	-25
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	0	67	33	-33
Tuotannon kasvun esteet	85			85
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	1			1
puute kapasiteetista	11			11
riittämätön kysyntä	74			74
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	12	12	76	-64
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	86	14	-14

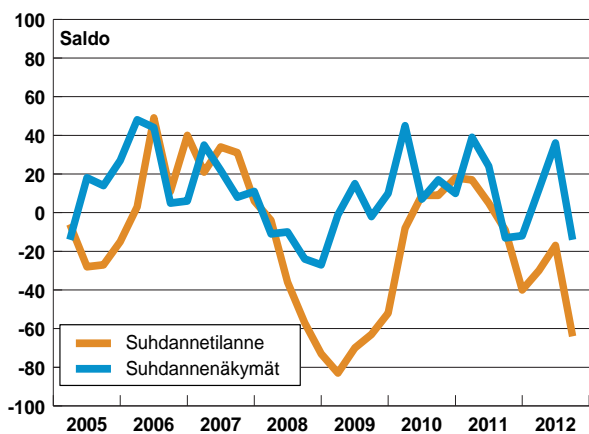
Palvelut

Yrityksiä 63

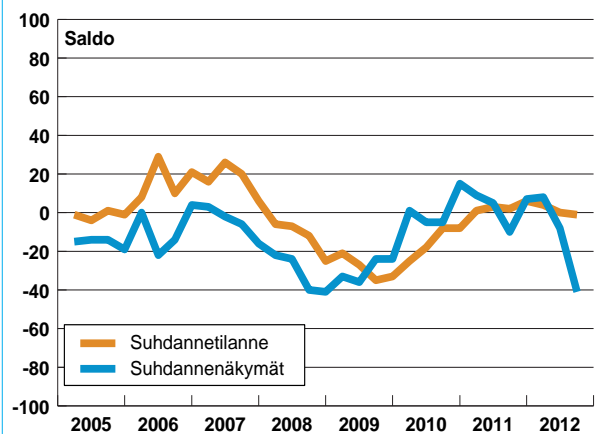
Henkilökunta 7983

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	17	47	36	-19
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	28	41	31	-3
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	15	51	34	-19
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	73	19	-11
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	5	75	20	-15
Tuotannon kasvun esteet	42			42
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	9			9
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	32			32
muu tuotantokapeikko	5			5
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	11	77	12	-1
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	3	53	44	-41

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Pirkanmaa

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

● Kysyntä hiipui kesän lopulla ja kannattavuus heikkeni

Pirkanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet heikkenivät kesän lopulla ja syksyn alussa. EK:n lokakuussa 2012 tekemässä suhdannetiedustelussa suhdannenäkymien saldoluku oli -34, kun saldoluku oli heinäkuussa -13. Pirkanmaan yritysten suhdanneodotukset ovat lähellä kokonaan keskiarvoa.

Lokakuussa 60 % yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan. Heikkenemistä ennakoiti 37 % alasta ja kolme prosenttia

● Tuotannon ennakoidaan supistuvan hieman vuoden lopulla

odotti paranemista.

Tuotantomäärät pysyivät likimain muuttumattomina heinä-syyskuussa. Tuotannon odotetaan vähenevän hieman vuoden lopulla. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan hyödynnettyä 68 %:lla vastaajista.

Tilaukset vähenivät vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Tilaukkan saldoluku oli lokakuussa -19. Valmiiden tuotteiden varastot ovat aavistuksen verran tavanomaista pienemmät, saldoluku -4.

● Suhdanteiden odotetaan hiipuvan talvella, saldoluku -34

Työvoimaa vähennettiin hieman kolmannella vuosineljänneksellä. Henkilökuntaa supistettaneen edelleen myös vuoden lopulla.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 33 %:lla Pirkanmaan teollisuuden ja rakentamisen vastaajista. Kysyntä oli heikkoa 25 %:lla vastaajista. Työvoimasta oli pulaa neljällä prosentilla.

Kustannukset ovat nousseet viime kuukausina ja kannattavuus on vuoden takaista heikompi. Investoinnit ovat hienoisessa laskussa.

Palvelut

● Suhdannenäkymät synkkenivät syksyllä, saldoluku -24

Pirkanmaan yksityisten palveluyritysten suhdannetilanne oli lokakuussa 2012 hieman tavanomaista huonompi. Suhdanteiden uskotaan hiipuvan edelleen loppuvuoden aikana. Suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli lokakuussa -24, kun saldoluku oli heinäkuussa -12. Pirkanmaan palveluyritysten suhdannenäkymät ovat hivenen koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Lokakuussa 64 % yrityksistä uskoi suhdannetilanteen pysyvän muuttumattomana talven aikana. Heikkene-

● Myynti jatkaa kasvuaan - henkilökunnan kasvu on päättymässä

mistä odotti 30 % vastaajista ja kuusi prosenttia ennakoiti paranemista.

Myyntimäärät kasvoivat vuoden 2012 heinä-syyskuussa, ja myynti oli myös vuoden takaista runsaampaa. Myynnin ennakoidaan lisääntyvän loppuvuoden aikana.

Henkilökunnan määrä kasvoi aavistuksen verran kesän lopulla. Työvoimaa ennakoidaan vähennettävän jonkin verran vuoden 2012 viimeisinä kuukausina.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 37 %:lla Pirkanmaan palvelujen

● Ammattityövoiman puute on yleisin tuotantokapeikko

vastaajista. Ammattityövoiman puute oli yleisin kapeikko 23 % osuudellaan. Kysyntä oli heikkoa 16 %:lla vastaajista.

Kannattavuus on hieman vuoden takaista heikompi, ja kannattavuuden arvioidaan hiipuvan vähän myös lähikuukausina.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 62

Henkilökunta 18516, Liikevaihto 5200 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	15	70	15	0
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	41	43	16	25
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	13	60	27	-14
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	32	59	9	23
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	6	69	25	-19
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	13	70	17	-4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	3	85	12	-9
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	2	72	26	-24
Tuotannon kasvun esteet	33			33
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	4			4
puute kapasiteetista	6			6
riittämätön kysyntä	25			25
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	4	75	21	-17
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	3	60	37	-34

Palvelut

Yrityksiä 29

Henkilökunta 3150

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

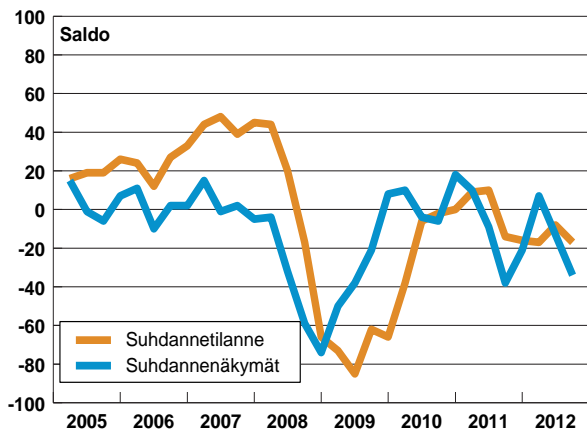
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

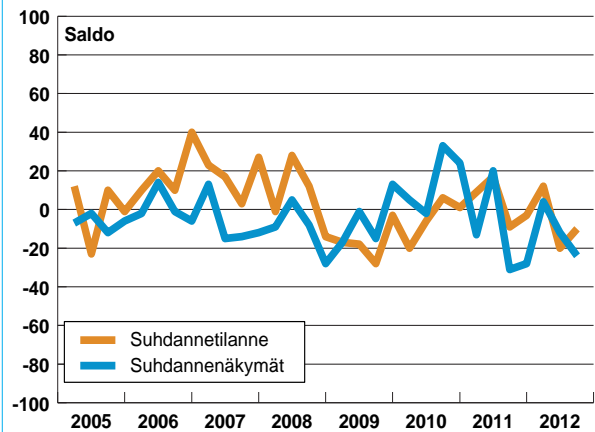
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	33	54	13	20
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	56	33	11	45
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	50	37	13	37
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	82	5	8
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	2	79	19	-17
Tuotannon kasvun esteet	37			37
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	23			23
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	16			16
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	4	82	14	-10
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	6	64	30	-24

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut





Suhdannebarometri

Häme

Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdanne tilanne oli lokakuussa tavanomaista heikompi

Hämeen teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdanne tilanne pysyi syksyllä 2012 vähän tavanomaista heikompana. Suhdanne odotukset ovat hieman kesän tiedustelua vaisummat. Suhdanne näkymien saldoluku oli lokakuussa -34, kun saldoluku oli heinäkuussa -23. Hämeen teollisuuden ja rakentamisen suhdanne odotukset ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Lokakuussa 66 % vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän talvella ennallaan ja 34 % alasta ennakoivat suhdanteiden heikkenevän.

● Tuotannon ennakoitaan vähenevän ja henkilökunta pienenee

Pikaista paranemista ei odoteta lainkaan.

Tuotanto pieneni aavistuksen verran vuoden kolmannella neljänneksellä. Tuotannon ennakoitaan supistuvan selvemmin vuoden lopulla ja ensi vuoden alussa. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan hyödynnettynä 72 %:lla vastaajista.

Tilaukirjat ohentuivat syksyn alussa. Tilauksien saldoluku oli lokakuussa -18. Valmiiden tuotteiden varastot ovat keskimäärin normaali-

● Suhdanne odotukset ovat laskussa, saldoluku -34

lukemissa. Henkilökuntaa vähennettiin hieman kesän lopulla. Työvoimaa supistettaneen myös kuluvan vuoden viimeisinä kuukausina.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 61 %:lla Hämeen teollisuudesta ja rakentamisesta. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 51 % osuudellaan.

Kannattavuus heikkeni kolmannella neljänneksellä vuoden takaiseen verrattuna. Kustannukset ovat nousseet viime kuukausina yleisesti. Investoinnit vähenivät kesän lopulla.

Palvelut

● Myynti lisääntyi syksyn lähestyessä - loppuvuoden aikana myynti pysynee lähes ennallaan

Hämeen yksityisten palvelujen suhdanne tilanne oli lokakuussa 2012 aavistuksen verran tavanomaista vaisumpi. Lähikuukausia koskevat suhdanne odotukset heikkenivät syksyn aikana. Suhdanne näkymien saldoluku oli lokakuussa -14, kun saldoluku oli heinäkuussa 0.

Lokakuussa 86 % alueen vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan ja heikkenevistä ennakoivat 14 % vastaajista. Pikaista suhdanteiden paranemista ei

● Suhdanteiden odotetaan hiipuvan lähikuukausina, saldoluku -14

odoteta ollenkaan. Hämeen palvelujen suhdanne odotukset ovat hieman koko maan odotuksia paremmat.

Myyntimäärät kasvoivat aavistuksen kesän lopulla ja syksyn alussa. Myynnin ennakoitaan pysyvän lähes ennallaan loppuvuoden aikana.

Henkilökunnan määrä pieneni odotusten mukaisesti syksyn lähestyessä hieman. Työvoimaa vähennettiin myös vuoden lopulla.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 28 %:lla Hämeen palvelualueiden vas-

● Henkilökunta odotukset synken tyivät syksyllä

taajista. Kysyntä oli heikkoa 19 %:lla alasta, mutta samaan aikaan kahdeksan prosenttia arvioi tilat ja välineet riittämättömiksi.

Myyntihinnat kohosivat kolmannella neljänneksen aikana likimain kustannusten tahtia, mutta silti kannattavuus heikkeni hieman vuoden takaiseen verrattuna.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 36

Henkilökunta 6478, Liikevaihto 1139 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	78	14	-6
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	19	67	14	5
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	8	54	38	-30
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	28	66	6	22
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	8	66	26	-18
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	30	39	31	-1
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	11	60	29	-18
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	5	60	35	-30
Tuotannon kasvun esteet	61			61
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	0			0
puute kapasiteetista	5			5
riittämätön kysyntä	51			51
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	62	30	-22
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	66	34	-34

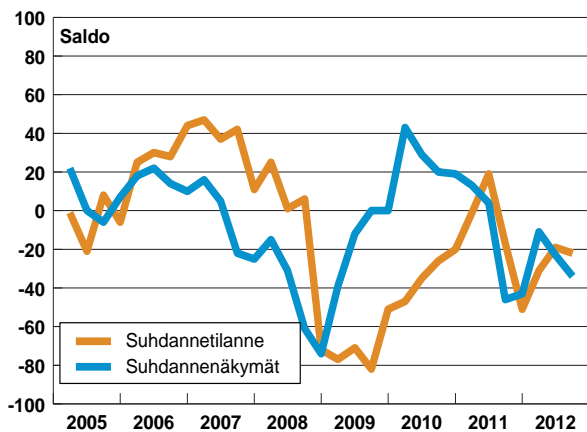
Palvelut

Yrityksiä 24

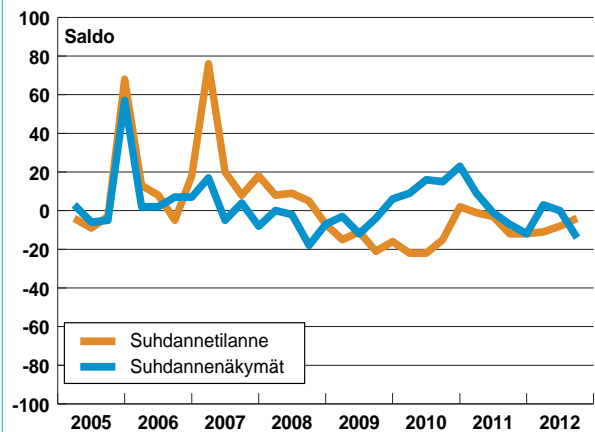
Henkilökunta 3879

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	15	78	7	8
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	16	74	10	6
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	7	82	11	-4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	4	82	14	-10
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	5	70	25	-20
Tuotannon kasvun esteet	28			28
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	1			1
puute kapasiteetista	8			8
riittämätön kysyntä	19			19
muu tuotantokapeikko	4			4
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	80	12	-4
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	0	86	14	-14

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut



Suhdannebarometri

Keski-Suomi



Marraskuu 2012

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanteet heikkenivät selvästi kesän lopulla

Keski-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva synkkeni selvästi kesän lopulla ja syksyn alussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli EK:n lokakuussa tekemässä tiedustelussa -70, kun saldoluku oli heinäkuussa 33. Keski-Suomen yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi koko maan keskiarvoa heikkomat.

Lokakuussa 72 % vastaajista arvioi suhdanteiden hiipuvan talvella ja 26 % ennakoivat suhdanteiden pysyvän muuttumattomina. Paranemista odot-

- Tilauksia on tavanomaista niukemmin ja tuotannon ennakoidaan kääntyvän loppuvuodesta laskuun

taa vain kaksi prosenttia alasta.

Tuotantomäärät pienenevät aavistuksen kolmannella vuosineljänneksellä. Tuotanto oli myös vuoden takaista vähäisempää. Tuotannon ennakoidaan pienenevän yleisesti loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteettitilanne on heikko, sillä lokakuussa 73 %:lla vastaajista oli kapasiteettia vajaakäytössä.

Tilautustilanne on tavanomaista heikompi, saldoluku -24. Valmiiden tuotteiden varastot ovat tavanomai-

- Suhdannenäkymät ovat alamaissa, saldoluku -70

sella tasollaan.

Henkilökuntaa vähennettiin aavistuksen verran kesän lopulla. Työvoiman määrän ennakoidaan vähenevän selvemmin loppuvuoden aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 27 %:lla yrityksistä. Heikko kysyntä oli ongelmana 27 %:lla vastaajista, ja kahdella prosentilla oli pulaa työvoimasta.

Kannattavuus on pysynyt vuoden takaisella tasollaan. Investoinnit ovat hienoisessa laskussa.

Palvelut

- Myynnin kasvu jatkui heinäsyyskuussa

Keski-Suomen palvelujen suhdannetilanne oli lokakuussa 2012 hie- man normaalia parempi. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli 7. Suhdanteiden ennakoidaan pysyvän lähikuukausina lähes ennallaan, sillä tuorein suhdannenäkymien saldoluku on -3. Heinäkuisessa tiedustelussa vastaava saldoluku oli -6. Keski-Suomen palveluvastaajien suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

Lokakuussa 83 % vastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän talven aika-

- Kysyntä on heikkoa kolmasosalla vastaajista - henkilöstöodotukset ovat laskussa

na ennallaan. Heikkenemistä ennakoivat 10 % ja 7 % alasta arvioi suhdanteiden paranevan.

Myyntimäärät kasvoivat kolmannella vuosineljänneksellä ja myynti oli myös vuoden takaista runsaampaa. Myynnin ennakoidaan lisääntyvän myös vuoden lopulla.

Henkilökunnan määrä pysyi heinäsyyskuussa lähes ennallaan. Lähikuukausien henkilöstöodotukset ovat laskussa ja työvoimaa suunnitellaan supistettavan yleisesti.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuus-

- Suhdanteiden odotetaan pysyvän lähes ennallaan, saldoluku -3

sa 36 %:lla Keski-Suomen vastaajista. Kysyntä oli heikkoa kolmasosalla alueen vastaajista ja kolmella prosentilla oli pulaa ammattityövoimasta.

Kannattavuus on keskimäärin vuoden takaista parempi.

Keski-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 28

Henkilökunta 7413, Liikevaihto 2323 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	6	82	12	-6
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	4	77	19	-15
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	3	24	73	-70
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	73	20	7	66
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	0	76	24	-24
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	4	92	4	0
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	9	76	15	-6
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	0	68	32	-32
Tuotannon kasvun esteet	27			27
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	2			2
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	27			27
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	0	68	32	-32
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	2	26	72	-70

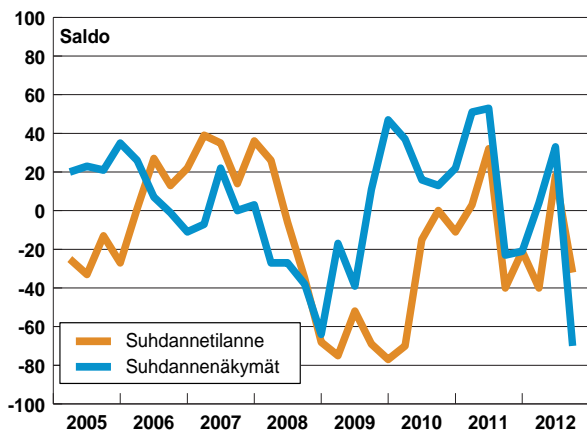
Palvelut

Yrityksiä 17

Henkilökunta 1646

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	47	50	3	44
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	68	24	8	60
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	44	49	7	37
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	80	7	6
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	2	49	49	-47
Tuotannon kasvun esteet	36			36
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	3			3
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	33			33
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	21	65	14	7
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	7	83	10	-3

Teollisuus ml. rakentaminen



Palvelut

